

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Factum id bono exemplo & in posterum profuturo. Nam sub Clemente IV. Legatus ab eo missus, extra findes Scotiæ subsistere jussus est ac per litteras mandata exponere, denique in regnum admissus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

non fuisse in regno, aut cerie prius mandata sua per liertas exposuisse quam admittetur. Conjectura est timuisse Gregorium ne Legatus nisi prohiberetur autoritate sua in Scotia.

VII. Scotti contendebant Scotiam non comprehendendi sub legatione Anglici, ut docet Bonifacius VIII.

VIII. Ratio autem cur Scotti nolent comprehendendi sub generali legatione Anglici, hec erat, quia regnum eorum divisum erat ab Anglia, & quia ex quo Christianam fidem Scotti suscepserant, Scotia libera fuerat, & nulli extra suam regionem subiecta preterquam unius Romano Pontifice.

TRANSEAMUS ab Anglia in Scotiā, tum quidem divilam à corpora Britanniarum, sed tamen iisdem pēnē moribus viventem. Mittebant interdum Romanī Pontifices in Scotiam Legatos, non rogati & in nullum rei publicae usum, tantum ut provincialium opib⁹ ditarentur. Displi- cebant haudubiē ista Regibus Scotorum. Itaque istud tandem pervicerunt anno M C LXXXVIIII. ut nulli de cetero, qui de regno Scotie non fuerit, nisi quem apostolica sedes proper hoc de corpore suo specialiter destinaverit, lictum sit in eo legationis officium exercere. Hæc sunt verba Clementis IIII. ex epistola ad Vvillelmum Scotorum Regem, quam recitat Rogerius de Hoveden, & ex eo Baronius. Ista autem ea haudubiē de causa postulaverant Scotti, ad exemplum Francorum, quod frequentia & avaritia Legatorum premerentur; cùm verò videbant stabilitatem esse necessitatem Legatorum in provinciis, malebant ut ea auctoritas cuiam Scoto tribueretur quam exteris hominibus.

I. Hoc privilegium Scotorum confirmavit deinde Celestinus IIII. anno MCXII. ad eundem Vvillelmum Scotorum Regem scribens. Refert illius litteras idem Rogerius de Hoveden, in quibus hæc verba leguntur: *Adjicimus, ut nulli de cetero qui de regno Scotie non fuerit, nisi quem apostolica sedes proper hoc de corpore suo specialiter destinaverit, lictum sit in eo legationis officium exercere.* Istud ipsum iisdem verbis confirmatum est ab Honorio IIII. in epistola ad Alexandrum Regem Scotorum, ut testatur Odoricus Raynaldus.

II. Verūm cùm nec sic quieta aut secura esset Scotia à rapacitate & tyrannide Legatorum, cùm videlicet Pontifices frequenter mitterent Legatos de corpore Romanæ Ecclesiæ, nimirum Cardinales, qui Scotiam raptabant sub umbra legationis, res eō deducta est anno M C C X I. ut cùm illuc missus esset ab Honorio Papa⁹ Legatus, Alexander Rex confundens suos ratus Concilium convocaverit. Ibi Praeful quidam multa præfatus de avaritia & pravis moribus Lega-

torum, demum hoc flexit ut censeret non modo hunc non admittendum reclamante populo ac regno exhausto, sed ne in posterum quidem alium. Addit autem Hector Boëtius ea liberrima Praeful illius oratione permotus qui in conventu aderant, Legatum censuisse in regnum admittendum non esse. *Quæ quum summo Regis, inquit, & assidentium assensu probata essent, Legatus in regnum admissus non est.*

I V. Ista quidem fortiter ac viriliter acta sunt, bono sanè exemplo, ac in posterum profuturo. Nam aeo Clementis quarti, cùm Pontifex Legatum in Scotiam misisset ad conquirendam ad expeditionem in Saracenos *Hector Boët. lib. fol. 189.* pecunie summa grandem, ille statim admissus non est, sed extra fines Scotiæ subsistere jussus, ac per literas mandata exponere. Ita Legatus in regnum admissus non est. Misit inde Scotorum Rex Alexander mille marcas argenti Pontifici Maximo Clementi quarto in subsidium protectionis.

V. Quare cùm videmus, apud Odoricum Raynaldum, Gregorium IX. legationis apostolicae munus commissum per Scotiam Ottoni Tituli sancti Nicolai in carcere Tulliano Diacono Cardinali, ita interpretari debemus, aut admissum non fuisse illum in regno recentibus adhuc odiis adversus Legatos, aut non antea admissum quam per literas mandata sua exposuisset. Nam præterea colligiposse videtur ex verbis Gregorij illum valde timuisse ne Legatus prohibetur uti auctoritate sua in Scotia. Scottos quippe demulcit, & variis argumentationibus utitur aptis, ut illi videbatur, ad com- movendos eorum animos. Referenda sunt ejus verba: *Nos consultiūs attendentes quod cum circa regnum Scotie eō majorem curam gere- re teneamur quod fortius Ecclesia Scoticana Roma- nam Ecclesiam solum matrem & metropolitanam nullo medio recognoscit, indignum existaret, nisi que nos singularem patrem in spiritua- libus obtinet, specialem a nobis recipere consolationis effectum, eidem Cardinali in dicto regno Scotie legationis officium motu proprio duxi- mus committendum: quia relinquare conscientia salva nequivimus quin eidem Scoticane Ecclesiæ per dictum Legatum apostolice visitationis sola- tium mitteremus; ne a nobis affectione materna solari se crederet, si nobis Ecclesiam visitanti- bus Anglicanam, regnum Scotie sic in vicino pos- setum, expers visitationis apostolice remaneret.*

V I. Speciales huic Legato literas pro Scotia dederat Gregorius, qui sub legatione Anglici non comprehendendi Scotiam contendebat Scotti, ut ad Eduardum Anglorum Regem scribit Bonifacius VIII. his verbis: *Ceterum nobis nullatenus venit in dn- bium, quis potius certi sumus, quod cum apo- Apud Odor. Ray- nald. ad an. 1259. f. 17.*